

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Grimaldi Ügyvédi Iroda, dr. Grimaldi Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperesnek, a fellebbezési eljárásban a dr. Gálosi Ügyvédi Iroda, dr. Gálosi Vera ügyvéd által képviselt alperes ellen Közgyűlési határozat megtámadása iránt indított perében - mely perbe a felperes per nyertessége érdekében beavatkozott - a Fejér Megyei Bíróság 2010. május 3. napján meghozott 3.P.20.248/2010/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes 2009. december 18. napján tartott közgyűlésén meghozott 42., 44., 45. sorszámú határozatait megsemmisítő rendelkezését hatályon kívül helyezi és ebben a részében a pert megszünteti.

A 2009. december 18. napján tartott közgyűlés 37-41., 43., 46. sorszámú határozatokat megsemmisítő első fokú ítéleti rendelkezést helybenhagyja.

A 2010. március 5. napján tartott közgyűlésen meghozott határozatokat megsemmisítő ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az elsőfokú bíróság által a felperes javára megállapított perköltség összegét 40.000 (negyvenezer) forintra leszállítja.

A peres felek és beavatkozó fellebbezési eljárási perköltségeiket maguk, míg a le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) 10. § (1) bekezdése alapján 2010. február 8. napján előterjesztett keresetében az alperes 2009. december 18. napján tartott közgyűlésén meghozott 37., 38., 39., 40., 41., 43., 46. számú határozatainak megsemmisítését kérte, a határozatok törvénysértő jellegét abban jelölve meg, hogy a Ptk.

4. § által kimondott jóhiszeműség és tisztesség, valamint kölcsönös együttműködés követelményével ellentétesek, a Ptk. 4. §, 5. § (2) bekezdésébe ütköző tartalmúak. Kifogásolta, hogy a közgyűlési meghívóban még utalás sem történt az alapszabály módosítás irányára, amely a kizárását lehetővé tévő alapszabály módosításra irányult. A 2010. március 29. napján igazolási kérelemmel előterjesztett módosított kereset szerint a felperes a 2009. december 18. napján tartott közgyűlésen hozott 42., 44., 45. sorszámú határozatok megsemmisítését is kérte, mert olyan személy vett részt, akinek nem volt szavazati joga, továbbá a 2010. március 5. napján tartott közgyűlés valamennyi határozatának a megsemmisítését is kérte, mert e közgyűlés szabálytalanul került összehívásra, határozatképtelen volt.

Az elsőfokú bíróság az 5-l. sorszámú végzésével a felperes perindítási határidővel kapcsolatos igazolási kérelmének helyt adott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint alapszabályt nem sértett, a szavazati jog figyelembe vétele a kialakult szokásoknak megfelelő volt

A beavatkozó a kereset szerinti döntést kért.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperes 2009. december 18-án kelt 37-46/2009. számú, valamint a 2010. március 5-én kelt 1-10/2010. számú közgyűlési határozatait megsemmisítette. Kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 80.000.- forint perköltséget. Megállapította, hogy a kereseti illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolása értelmében az Etv. 3. §, 6. § 11-12. § és a 2009. december 18. napján hatályos alperesi alapszabály 11. § (1) és (6) bekezdésének rendelkezései alapján a 2009. december 18-i megismételt közgyűlésen legalább négy tag legitim, bíróság által bejegyzett egyesületi elnök folyamatos jelenlétére, illetve szavazatára volt szükség ahhoz, hogy ott szabályszerű, törvényes határozat születhessen. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint azonban a zalai tagegyesület nevében nem a nyilvántartásba bejegyzett képviselő szavazott. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az írott alapszabályt a szokások nem írhatják felül, a múltbéli szabálytalanságokból, törvénysértésekből nem következik, hogy a tag aktuálisan ne fordulhatna a bírósághoz jogorvoslatért. Kiemelte, hogy az októberi tagfelvétel a felek egyező előadása szerint szabálytalan volt, mert arról az alapszabály 8. § (1) bekezdésében előírttal szemben csak egyszerű szótöbbséggel határoztak, és amely miatt került összehívásra a decemberi, perbeli rendkívüli közgyűlés. Irrelevánsnak tartotta az első felvétel formális visszavonásának vagy bíróság előtti megtámadásának megtörténtét, ugyanakkor a Ptk. 4. § (4) bekezdése szerinti jóhiszeműség elvébe ütköző tiltott magatartásnak minősítette a decemberi

határozatok saját hibából eredő törvénysértő voltára hivatkozást azért, hogy az októberi, elismerten törvénysértő határozatból előnyt szerezzenek. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a 2009. december 18-i határozatképtelen rendkívüli közgyűlés összes törvénysértő határozatát megsemmisítette. Ebből okszerű következtetést vont az alapszabály 11. §-ának módosításának törvénysértő jellege folytán a társelnök által összehívott 2010. március 5-i közgyűlés határozatainak törvénysértő jellegére, amelynek következtében érdemben nem bírálta el a határozatok törvényességét, azonban a jövőre nézve általános elvként iránymutatásul megjegyezte, hogy az alapszabály módosításának is vannak törvény és tisztesség által behatárolt korlátai Ptk. 4. § (1) bek. alapján.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezésével támadta a 2009. decemberi határozatok megtámadási határidejére vonatkozó felperesi igazolási kérelemnek helyt adó végzést is a Pp. 110. § (2) bekezdése alapján. Állította, hogy a decemberi határozatok tekintetében a keresetindítással a felperes elkésett, a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül nem élt igazolási kérelemmel és nem terjesztette elő e határozatok megtámadása iránti keresetét, igazolási kérelme is elkésett, mely okból is kéri a decemberi határozatok tekintetében a kereset elutasítását. Ezen túlmenően érdemben is támadta az elsőfokú ítéletet a támadott határozatok törvényessége alapján. Megítélése szerint a **Z.** szavazati jogát jogszerűen gyakorolta az alelnök az egyesület alapszabályának 17. § (7) és 18. § alapján. Megítélése szerint az alperesi alapszabály 11. § (4) és 6. § (1) bekezdésének is megfelelt a szavazati joggyakorlás, nevezett személy az alapszabályban rögzített állandó meghatalmazással rendelkezett és ez tette jogszerűvé a képviseletét. Kiemelte, hogy amennyiben nem lenne mód az elnök meghatalmazással való helyettesítésére, úgy bármilyen akadályoztatás esetén a tagszervezetek nem élhetnének alapvető tagi jogaikkal. Álláspontja szerint a megismételt közgyűlés nem volt határozatképtelen, mert jelen volt a 22/2008. számú nem támadott határozattal felvett, szavazati jogát nem gyakorló **O.**, mert az alapszabály 11. § (6) bekezdése szerint a jogi személy tag közgyűlési képviseletéhez kötött a határozatképesség. Mindezek alapján megítélése szerint a 2009. december 18-ai közgyűlési határozatok meghozatalára nem három, hanem öt tag képviselőinek jelenlétében, azaz határozatképes közgyűlésen került sor.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az igazolási kérelemnek helyt adó végzés és elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadása szerint 2010. március 5. napján szerzett tudomást arról, hogy az alperesi szövetséghez tartozó **Z.** elnökhelyettesének nincs bejegyzett képviseleti jogosultsága, mely időpontban a jogi képviselőjének súlyos egészségügyi problémája is felmerült, amelynek következtében helyettesítéséről sem tudott gondoskodni. Megítélése szerint a Ptk. 4-5. §-ában foglalt alapelvek a jelen ügyre is alkalmazhatók. Alaptalannak tartotta az alperesnek az októberi taggyűlésre hivatkozását és megítélése szerint a tagszervezet alapszabályának az alperes működésére kihatása nincs.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

A Pp. 110. § (2) bekezdése kimondja, hogy az igazolási kérelemnek helyt adó határozat ellen külön fellebbezésnek helye nincs, és az az ügyet befejező határozat elleni fellebbezésben is csak akkor támadható meg, ha a bíróság olyan igazolási kérelemnek adott helyt, amelyet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania. A Pp. 109. § (2) bekezdés szerint az igazolási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az igazolást a törvény kizárja, vagy az igazolási kérelmet elkésztetten terjesztették elő. A Pp. 107. § (1) bekezdése alapján az igazolási kérelmet 15 napon belül lehet előterjeszteni, mely határidőt az elmulasztott határnaptól, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától kell számítani. Ha azonban a mulasztás csak később jutott a félnek vagy képviselőjének tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét.

A felperes az alperes 2009. december 18. napján tartott közgyűlésén meghozott 42., 44., 45. sorszámú határozatait 2010. március 29. napján támadta meg bíróság előtt az ekkor előterjesztett módosított keresete értelmében igazolási kérelem előterjesztése mellett, e határozatok megtámadására nyitva álló határidő elmulasztása miatt, mely igazolási kérelemnek az elsőfokú bíróság 5-I. sorszámú végzésével helyt adott.

Mindezek alapján a fentiekben kifejtett keretek között a jelen fellebbezési eljárásban, az alperesi fellebbezési kérelem alapján, az elsőfokú bíróság igazolási kérelemnek helyt adó végzése felülbíráható volt.

Az Etv. 13. §-a alapján a társadalmi szervezetek szövetségeinek szervezetére és működésére a társadalmi szervezetre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Az Etv. 10. § (1) bekezdése értelmében az alperes közgyűlésének határozatát az alperes bármely tagszervezete a tudomására jutástól számított 30 napon belül támadhatta meg a bíróság előtt. Ebből következően a határozatról való tudomásszerzéstől számít a 30 napos keresetindítási határidő, mely határidő anyagi jogi határidő.

A felperes keresetlevélben tett előadása szerint a 2010. december 18. napján tartott alperesi közgyűlésről készült jegyzőkönyv 2010. január 11. napján történt átvételekor értesült a közgyűlésen meghozott határozatokról. Miután a közgyűlésről készült jegyzőkönyv valamennyi közgyűlésen meghozott határozatot tartalmazza, így a felperes a 2010. december 18. napján tartott közgyűlésen meghozott valamennyi, azaz a 42., 44., 45. sorszámú határozatról is 2010. január 11. napján tudomást szerzett. Ehhez képest 30 nap állt rendelkezésére a megtámadási kereset bíróságon történő előterjesztésére, azaz legkésőbb 2010. február 10. napján meg kellett érkeznie a keresetlevelének az elsőfokú bíróságra. A felperes azonban csak 2010. március 29. napján, azaz az Etv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztett elő a 2009. december 18. napján tartott közgyűlésen meghozott 42., 44., 45. sorszámú határozatok megtámadása iránti keresetét. Az Etv. 10. § (1) bekezdése alapján a keresetindítási határidő számításánál az adott, konkrét határozatról való tudomásszerzésnek van ügydöntő jelentősége és nem annak, hogy a határozat törvénytörő jellegét, azon tényeket, körülményeket,

amelyek utóbb szerzett esetleges tudomásszerzések megalapozhatják az adott határozat törvénysértő voltát mikor ismerte, illetve ismerhette fel a társadalmi szervezet tagja, jelen esetben a felperes. Ezért figyelemmel arra is, hogy a felperes a 2009. december 18. napján tartott alperesi közgyűlésen meghozott valamennyi határozatról 2010. január 11. napján szerzett tudomást és a 37-41., 43., 46. sorszámú határozatokat az Etv. 10. § (1) bekezdése szerinti határidőben megtámadta, a Pp. 107. § (2) bekezdésében meghatározott mulasztás későbbi tudomásszerzéseként, illetve akadályként nem értékelhető a határozat törvénysértő jellegének a felperes általi felismerése, annak 2010. március 5. napjában megjelölt időpontja. Az Etv. 10. § (1) bekezdése alapján az alperes határozatát az alperes tagja, azaz a felperes támadhatta meg, így erre is tekintettel a felperes ügyvédjének váratlan és sajnálatos betegsége nem releváns a Pp. 107. § (1) bekezdés harmadik mondata alkalmazhatóságában. Mindezek alapján a felperes a tudomásszerzés 2010. január 11. napjától számított 30 napos keresetindítási határidő 2010. február 10. napján utolsó napjához képest a Pp. 107. § (1) bekezdése szerinti 15 napos igazolási kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőn túl terjesztette elő az igazolási kérelmét, és a Pp. 107. § (1) bekezdés harmadik mondatában foglaltakat a felperes által hivatkozottak a fentiek szerint nem alapozzák meg, így az igazolási kérelem elkésett, azt a Pp. 109. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania. Ebből következően a jelen fellebbezési eljárásban a Pp. 110. § (2) bekezdés alapján a másodfokú bíróság felülbírálván az elsőfokú bíróság 5-l. sorszámú végzését és megállapította, hogy az alperes 2009. december 18. napján tartott közgyűlésén meghozott 42., 44., 45. sorszámú határozatokat támadó, e határozatok megsemmisítésére irányuló kereset a külön jogszabályban - Etv. 10. § (1) bek - meghatározott határidőn túl, tehát elkésetten került előterjesztésre és e határidő elmulasztása miatti igazolási kérelem is elkésett, így elutasításának volt helye.

A fenti indokok miatt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 130. § (1) bekezdés h) pontja és a Pp. 157. § a) pontja alapján a Pp. 251. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a 2009. december 18. napján megtartott alperesi közgyűlésen meghozott 42., 44., 45. sorszámú határozatokat megsemmisítő rendelkezését hatályon kívül helyezte és ebben a részben a pert megszüntette.

A 2009. december 18. napján tartott alperesi közgyűlésen meghozott 37-41., 43., 46. sorszámú határozatokat megsemmisítő elsőfokú ítéleti rendelkezést támadó alperesi fellebbezés nem alapos.

Annak eldöntésekor, hogy az alperes határozata törvénysértő-e, a törvényi rendelkezések megtartása mellett a társadalmi szervezet alapszabályára és más szabályzataira is figyelemmel kell lenni; az alapszabályba foglalt rendelkezés megsértése törvénysértésnek minősül. Az alperes a saját maga által alkotott szabályokhoz, így az alapszabályba foglaltakhoz kötve van, az abban foglaltak szerint kell eljárni, az attól eltérő „gyakorlat” alapszabályba ütközik, ezért törvénysértő.

Az alperesnek a 2009. december 18. napján megtartott közgyűlés időpontjában hatályos alapszabály 6. § (1) bekezdése értelmében a közgyűlésen minden tag

részt vehet, ahol tanácskozási, indítványozási és szavazati jogát bejegyzett képviselői útján gyakorolhatja. Ugyanakkor rendelkezik arról is, hogy a tag szavazati jogát gyakorló képviselőkön kívül kik vehetnek részt tanácskozási joggal. Az alapszabály 11. § (4) bekezdés kimondja, hogy a társaság szavazati jogát a bejegyzett képviselője (vagy képviselői egyike) gyakorolhatja. A 11. § (6) bekezdés szerint a közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele (legalább hat tag) képviselve van. A határozatképtelenség miatt megismételt közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint egyharmada (legalább 4 tag) képviselve van.

Az alapszabály idézett rendelkezéseiből következően a közgyűlés határozatképessége, a szavazati jogosultság a tagok bejegyzett képviselőinek részvételéhez kötött. Az alapszabály kifejezetten a bejegyzett képviselőt nevesíti, és olyan szabályozást nem tartalmaz, hogy ettől eltérő személy, illetve meghatalmazott is képviselheti szavazati joggal rendelkezőként az adott tagszervezetet. Bejegyzett képviselőként az alapszabály külön értelmező rendelkezése hiányában a „bejegyzett képviselő” szóhasználatnak az Etv. 15. § (7) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel irányadó és egyértelmű jelentése alapján kizárólag az adott alperesi tagszervezet bírósági nyilvántartásba vett (bejegyzett) képviselője tekintendő. Ettől eltérő értelmezés az Etv. 15. § (7) bekezdésére tekintettel nem adható az alapszabály kifejezett rendelkezésének. Az alperesre a saját alapszabálya irányadó, így a saját alapszabályától eltérő gyakorlatra a tagszervezetek alapszabálya nem adhat lehetőséget.

A 2009. december 18. napján tartott közgyűlés jegyzőkönyvéből megállapíthatóan 4 tag jelenlétében tekintette magát határozatképesnek, mely négy tag közül hármat - a csatolt okiratokból megállapíthatóan - a bejegyzett képviselő képviselt, míg a Z.et nem a bírósági nyilvántartásba vett, azaz bejegyzett képviselője, aki így az alperes alapszabálya értelmében nem gyakorolhatott volna szavazati jogot a közgyűlésen. Mindezek alapján a 2009. december 18. napján tartott közgyűlés csak három szavazati jog gyakorlására jogosult tag képviseltette magát, így a közgyűlés határozatképessége sem volt megállapítható. Az alperes fentebb idézett alapszabályi rendelkezése értelmében a közgyűlés határozatképessége is a tagszervezet szavazati jog gyakorlására jogosult képviselőjének jelenlétéhez kötött, ezért azon alperesi előadásnak, hogy további tagszervezet is jelen volt, aki azonban szavazati joggal nem rendelkezett, ügydöntő jelentősége nem volt.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság az alperes 2009. december 18. napján megtartott közgyűlésének 37-41., 43. és 46. sorszámú határozatait megalapozottan semmisítette meg.

A másodfokú bíróság ugyanakkor mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából a Ptk. 4. és 5. §-ára történő utalást, illetve az erre alapítottan megállapított törvénysértést. A Ptk. 1. § (1) bekezdéséből és a Ptk. 64. §-ából következően a társadalmi szervezetek, egyesületek, így a peres felek viszonyait szabályozó speciális szabályokkal szemben, mint amilyen az Etv. értelemszerűen nem merülhet fel a Ptk. 4. és 5. §-ának alkalmazása. Az Etv. 13. §-a alapján az alperesre is irányadó Etv. 3. §, 6. §-a, amelynek értelmében az alperes működésének alapelve az önkéntesség, önkormányzatiság, demokratizmus. Az alperes működésének szabályait az Etv-ben

rögzített alapelvek alapján az Etv keretein belül, annak megfelelően maga határozza meg. Mindebből az is következik, hogy az alperes működésére nem irányadó a Ptk. 4-5. §-a, és így az alperes egyes szervei által hozott határozatok törvényessége sem ítélt meg a Ptk. 4-5. §-ában foglaltak alapján.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerinti részben eltérő indokolással hagyta helyben a 2009. december 18. napján megtartott alperesi közgyűlésen meghozott 37-41., 43., 46. sorszámú határozatok megsemmisítése vonatkozásában.

A fentiek szerint a 2009. december 18. napján megtartott közgyűlésen meghozott 42. sorszámú, az alapszabályt akként módosító határozat, mely szerint a közgyűlés összehívására a társelnök is jogosult, a bíróság által megsemmisítésre nem került, így e határozat értelmében módosított alapszabály szerint a 2010. március 5. napján tartott közgyűlés összehívására a társelnök is jogosult volt. A felperes a 2010. március 5. napján tartott közgyűlésen meghozott határozatok megsemmisítése iránti keresetét - ezen túlmenő - további törvénysértésekre alapítottnak is előterjesztette, amelyeket azonban az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja alapján nem vizsgálta, így e vonatkozásban az elsőfokú bíróság döntésének érdemi felülbírálatára lehetőség nem volt. A másodfokú bíróság ezért a 2010. március 5. napján tartott közgyűlésen meghozott határozatok megsemmisítésére irányuló kereset vonatkozásában hozott elsőfokú ítéleti döntést a Pp. 252. § (3) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az új eljárásban a felperes által megjelölt további okok, indokok vizsgálatával kell az elsőfokú bíróságnak eldönteni, hogy a 2010. március 5-i közgyűlési határozatok törvénysértő jellege megállapítható-e és így e határozatok megsemmisítésének törvényi feltétele fennáll-e.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiek alapján a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján a Pp. 213. § (2) bekezdés szerinti részítéletet hozott, a per a 2010. december 18. napján meghozott 42., 44., 45. sorszámú alperesi közgyűlési határozatok vonatkozásában részben megszüntette a Pp. 251. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése mellett, a 2009. december 18. napján megtartott alperesi közgyűlésen meghozott 37., 38., 39., 40., 41., 43., 46. sorszámú határozatokat megsemmisítő ítéleti rendelkezést helybenhagyta, míg a 2010. március 5. napján megtartott közgyűlésen meghozott határozatokat megsemmisítő ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A per részbeni megszüntetése és a részítélet hozatalára tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét leszállította.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés 83. § (1) bekezdés alapján határozott a fellebbezés részbeni eredményessége folytán akként, hogy a peres felek, és a beavatkozó fellebbezési eljárási költségét maga viseli.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII.tv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI 26.) IM. rendelet 14. § alapján határozott a másodfokú bíróság.

A hatályon kívül helyezett elsőfokú ítéleti rendelkezés vonatkozásában figyelemmel a fellebbezési kérelmet indokaira is a feleknek igazolhatóan külön költsége nem merült fel, ezért e vonatkozásban a másodfokú bíróság a határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2011. január 6.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző